

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 23-24 квітня 2026 р.) 104 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Юшкевич Юлія Сергіївна – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, історії та політології Одеського національного економічного університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 14 від 28 травня 2026 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

23-24 квітня 2026 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Койчева Тетяна Іванівна – в.о першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Список використаних джерел

- ібік Н. М. Компетентнісний підхід у початковій освіті: теорія і практика. – Київ: Педагогічна думка, 2021. – 304 с.
- ержавний стандарт початкової освіти (2018, зі змінами 2020) // Постанова Кабінету Міністрів України. – Київ, 2018. – 12 с.
- ова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. – иїв: МОН України, 2016. – 40 с.
- авченко О. Я. Дидактика початкової освіти: підручник. – Київ: Грамота, 2022. – 400 с.

Добролюбська Юлія Андріївна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри всесвітньої історії та методики її навчання ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

МУЗЕЙ ЯК АГЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ У ПРАЦЯХ Р. САНДЕЛЛА

З початку 1990-х років. на одне з перших місць серед найбільших центрів музеологічної думки світу виходить Школа музейних досліджень Лестерського університету (Великобританія). Характерними для неї є звернення до сучасних філософських концепцій як основи музеологічних досліджень, однакова увага як до проблеми презентації музейними засобами матеріальної культури, так і до соціальних завдань, що стоять перед сучасним музеєм. При Школі функціонує Центр досліджень музеїв та галерей, що здійснює критичну оцінку та розробку нових підходів до вдосконалення практики музейного сектору, видається академічний рецензований журнал «Музей та суспільство», була створена перша докторантура з музеології [1].

Питання, пов'язані з соціальним виміром діяльності музеїв, спроби розробити більш інклюзивний підхід до музеїв, який виявився би придатним для більш інклюзивного суспільства, знаходять відображення в роботах Річарда Санделла, який очолював Школу музейних досліджень у 2007-2013 роках.

Центральним для робіт Р. Санделла є уявлення про музеї як агентів соціальної інклюзії. Вчений оперує такими поняттями, як соціальна ексклюзія та соціальна інклюзія. Перша передбачає процеси, через які певні громадські групи виявляються позбавленими тих чи інших прав і можливостей та витісняються на периферію життя суспільства. Для них виявляється неможливим приймати участь у певних системах суспільства. Соціальна ексклюзія передбачає протилежність соціальній інтеграції, вона пов'язана як з підсумковим станом, так і з процесом, що до нього призводить, і є багаторівневим явищем. Виділяються її економічний, соціальний та політичний аспекти (відсутність доступу до тих чи інших доходів, ринку праці, активної співучасті в житті суспільства, нарешті, політичних та цивільних прав). Р. Санделл виділяє також культурний аспект соціальної ексклюзії, який виявляється найбільш значущим для музеїв [3, р. 411-412].

У межах цього аспекту вчений розрізняє три основні пункти:

1) репрезентація, тобто. те, якою мірою культурна спадщина цієї групи виявляється представленою в рамках культурного простору мейнстриму;

2) участь, тобто. можливість її представників брати участь у процесі виробництва культури;

3) доступність, тобто. можливість користуватися результатами цієї культурної діяльності та отримувати задоволення від такого використання.

Музеї, на думку Р. Санделла, можуть запропонувати два основні підходи до вирішення проблем, пов'язаних із соціальною ексклюзією [4, р. 45-48].

По-перше, музеї можуть виступати як інструменти соціальної регенерації, працюючи з певними групами, стосовно яких необхідні заходи, пов'язані із соціальною інклюзією. Ця робота може приймати форми спеціальних програм, спрямованих на взаємодію із важкими підлітками, представниками етнічних меншин, людьми з обмеженими (фізичними чи психічними) можливостями тощо.

По-друге, музеї можуть стимулювати ширші соціальні зміни, звертаючись до наявного в них потенціалу впливу на громадську думку (трансляючи певні цінності, впливаючи на зміну цієї думки, намагаючись подолати існуючі стереотипи та негативні образи). Цей підхід передбачає звернення музеїв до проблем, пов'язаних із соціальною нерівністю та несправедливістю [4, р. 49-51].

Музейні виставки та заходи, що влаштовуються, звернені до всього співтовариства і присвячуються темам, пов'язаним з дискримінацією, необхідністю розвитку більшої толерантності по відношенню до міноритарних груп тощо. Музей стає форумом для публічних дебатів та намагається впливати на суспільні уявлення.

Ці ідеї лягли в основу низки робіт ученого: статей «Музеї як агенти соціальної інклюзії» (1998) [3] і «Соціальна інклюзія, музей і динаміка секторальних змін» (2003) [4], монографій «Музеї, заботи та переосмислення інакшості» (2007). «Музеї, рівність і соціальна справедливість» (2012), а також збірників статей «Музеї, суспільство, нерівність» (2002) та «Музейний менеджмент та маркетинг» (2007), що вийшли під його редакцією [2]. Як і будь-який насправді значущий науковий центр, Лестерська школа одночасно і відображає у своїй діяльності основні закономірності розвитку сучасної науки, та бере безпосередню участь у їхньому формуванні.

Список використаної літератури

1. Банах В. М. Категорія «музеальності» в сучасному музеологічному дискурсі. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2016. №19(9). С. 171-176. URL : <https://doi.org/10.15421/171696>

2. Ключко Ю. Інструменти комунікації в контексті музеєзнавчих досліджень. *Питання культурології*. 2023 № 42. С. 127-139. URL : <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293766>.

3. Sandell R. Museums as Agents of Social Inclusion. *Museum Management and Curatorship*. 1998. Vol. 17. № 4. P. 401-418.

4. Sandell R. Social inclusion, the museum and the dynamics of sectoral change. *Museum and Society*. 2003. Vol. 1. Is. 1. P. 45-62. URL : <https://doi.org/10.29311/mas.v1i1.13>

З М І С Т

<i>Борінштейн Євген Русланович</i>	5
РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ОСВІТИ: МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ СКЛАДОВІ	
<i>Азовський Тимур Ігорович, Петінова Оксана Борисівна</i>	8
ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕМОКРАТІЇ	
<i>Аксьонова Віра Ігорівна</i>	10
ПОЄДНАННЯ НАУКОВОЇ ІННОВАЦІЇ З ВИСОКОЮ ПАТРІОТИЧНОЮ СВІДОМІСТЮ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
<i>Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	14
ЕТИЧНА СКЛАДОВА ЕКЗИСТЕНЦІАЛІВ БУТТЯ	
<i>Борінштейн Євген Русланович, Калаєва Каміла Севастянівна</i>	16
ТЕОРІЯ І СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА LIBERAL ARTS: ЯКІСНА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Борінштейн Євген Русланович, Фільварська Валерія В'ячеславівна</i>	19
ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	
<i>Башавець Наталія Андріївна, Бугайчук Іван Юрійович</i>	23
ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНИХ УЧНІВ СТАРШИХ ПРОФІЛЬНИХ КЛАСІВ ДО ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Брайт Галина Яківна, Даниленко Анастасія Володимирівна</i>	26
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ	
<i>Глушенко Олександр</i>	28
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ В УМОВАХ АЛГОРИТМІЧНОГО КОНТРОЛЮ: АСИМЕТРІЯ ЦИФРОВОЇ ВИДИМОСТІ В УКРАЇНІ	
<i>Гончарова Ольга</i>	30
ПЛАСТИКА ЛЮДИНО-МІРНОСТІ ЯК МЕТАКОГНІТИВНА ОСНОВА ОСВІТИ В УМОВАХ ФАЗОВОГО ПЕРЕХОДУ ДО МЕТАКЛАСИЧНОЇ РАЦІОНАЛЬНОСТІ	
<i>Гоцуляк Катерина</i>	34
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ЗМІН	
<i>Добролюбська Юлія Андріївна</i>	36
МУЗЕЙ ЯК АГЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ У ПРАЦЯХ Р. САНДЕЛЛА	
<i>Карастан Сергій</i>	38
РОЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ПОДОЛАННІ ТІНЬОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАКТИК У СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Коба Олег, Тодоров В'ячеслав</i>	40

Збірник матеріалів

XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

«ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.:
(0482) 732-09-52